

ВИСНОВОК
Міністерства юстиції України
за результатами правової експертизи
проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про ефективне управління майновими правами правовласників
у сфері авторського права і (або) суміжних прав»
щодо адміністративної процедури»

Загальна підсумкова оцінка: відповідний із зауваженнями щодо недотримання вимог нормопроектувальної техніки.

Розробник
Міністерство економіки України.

Правові підстави прийняття (схвалення) акта

Стаття 85 Конституції України, відповідно до якої до повноважень Верховної Ради України належить прийняття законів, та стаття 93 Конституції України, згідно з якою право законодавчої ініціативи належить, зокрема, Кабінету Міністрів України.

Закон України «Про адміністративну процедуру» від 17 лютого 2022 року № 2073-ІХ, відповідно до підпункту першого пункту 8 розділу ІХ «Прикінцеві та перехідні положення» якого Кабінету Міністрів України доручено протягом 12 місяців з дня опублікування цього Закону подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із цим Законом.

Антикорупційна експертиза
У проєкті Закону відсутні корупціогенні фактори.

Оцінка відповідності проєкту акта законодавства Конституції та законам України, іншим актам законодавства

Відповідний (чек-лист 1).

Висновок щодо відповідності положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини додається.

Оцінка відповідності проєкту акта законодавства принципу недискримінації (антидискримінаційна експертиза)

У проєкті Закону відсутні положення, які можуть бути предметом оцінки його відповідності принципу недискримінації (чек-лист 2).

Оцінка відповідності проєкту акта законодавства вимогам нормопроектувальної техніки

Невідповідний (чек-лист 3).

Оцінка відповідності проєкту акта законодавства принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

У проєкті Закону відсутні положення, які можуть бути предметом оцінки його відповідності принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків (чек-лист 4).

Оцінка відповідності проєкту міжнародного договору України, який пропонується схвалити (підписати) згідно з проєктом акта законодавства, Конституції та законам України

Проект Закону не є проектом акта законодавства, яким пропонується схвалення (підписання) проєкту міжнародного договору України (чек-лист 5).

Правову експертизу проведено

Управління цивільного та комерційного права Департаменту приватного права.

Міністр юстиції

Денис МАЛЮСЬКА

**Оцінка відповідності проєкту Закону України
«Про внесення змін до Закону України «Про ефективне управління
майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або)
суміжних прав» щодо адміністративної процедури» Конституції
та законам України, іншим актам законодавства**

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>Проєкт акта відповідає Конституції України</i>	так
2	<i>Проєкт акта відповідає чинним міжнародним договорам України, стандартам Ради Європи у сфері демократії, верховенства права та прав людини, положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод з урахуванням практики Європейського суду з прав людини</i>	так
3	<i>Проєкт акта відповідає законам України / узгоджується із законами України</i>	так
4	<i>Проєкт акта відповідає актам Президента України / узгоджується із актами Президента України</i>	-
5	<i>Проєкт акта узгоджується з актами такої ж юридичної сили</i>	так
6		

**Оцінка відповідності проєкту Закону України
«Про внесення змін до Закону України «Про ефективне управління
майновими правами правовласників у сфері авторського права
і (або) суміжних прав» щодо адміністративної процедури» принципу
недискримінації (антидискримінаційна експертиза)**

Підсумкова оцінка: відсутня.

Критерії оцінки:

1	<i>При підготовці проєкту акта:</i>	
1.1	забезпечено відсутність положень, які створюють ситуацію, за якої особа та/або група осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану,	-

	місця проживання, мовними ознаками, іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними, зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій Законом України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними	
1.2	забезпечено відсутність положень щодо дискримінації з боку державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, юридичних осіб публічного та приватного права, а також фізичних осіб у формі: прямої дискримінації; непрямої дискримінації; підбурювання до дискримінації; пособництва у дискримінації; утиску	-
1.3	дотримано принципу недискримінації у сфері громадсько-політичної діяльності; державної служби та служби в органах місцевого самоврядування; правосуддя; трудових відносин, у тому числі застосування роботодавцем принципу розумного пристосування; охорони здоров'я; освіти; соціального захисту; житлових відносин; доступу до товарів і послуг; інших сферах суспільних відносин, а саме – забезпечено: рівність прав і свобод осіб та/або груп осіб; рівність перед законом осіб та/або груп осіб; повагу до гідності кожної людини; рівні можливості осіб та/або груп осіб	-
2	<i>Запропоновані проектом акта позитивні дії мають правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на усунення юридичної чи фактичної нерівності у можливостях для особи та/або групи осіб реалізовувати на рівних підставах права і свободи, надані їм Конституцією і законами України</i>	-
3	<i>Внаслідок прийняття акта неможливе в короткостроковій або довгостроковій перспективі погіршення/ послаблення: забезпечення рівності прав і свобод осіб та/або груп осіб; забезпечення рівності перед законом осіб та/або груп осіб; поваги до гідності кожної людини; забезпечення рівних можливостей осіб та/або груп осіб</i>	-

**Оцінка відповідності проєкту Закону України
«Про внесення змін до Закону України «Про ефективне управління
майновими правами правовласників у сфері авторського права
і (або) суміжних прав» щодо адміністративної процедури»
вимогам нормопроектувальної техніки**

Підсумкова оцінка: невідповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект акта відповідає вимогам нормопроектувальної техніки</i>	ні
1.1	чи відповідає назва проєкту акта його змісту	
1.2	чи відповідає проєкт акта вимогам щодо виду нормативно-правового акта	
1.3	чи дотримано вимог щодо вичерпності охоплення кола питань, що належать до предмета правового регулювання проєкту акта	ні
1.4	чи не виходить зміст проєкту акта за межі предмета його правового регулювання	
1.5	чи дотримано вимог щодо зменшення до мінімуму кількості актів з одного питання	
1.6	чи дотримано вимог щодо неприпустимості повтору нормативних положень, визначених раніше прийнятими актами	
1.7	чи дотримано вимог щодо узгодженості положень проєкту акта з актами законодавства	ні
1.8	чи дотримано вимог внесення змін до актів законодавства, визнання їх такими, що втратили чинність, або скасування	
1.9	чи дотримано вимог правил нормопроектувальної техніки щодо посилань на інші акти законодавства	
1.10	чи дотримано вимог щодо написання найменувань органів державної влади, інших державних органів, підприємств, установ та організацій	
1.11	чи дотримано вимог щодо зазначення джерел опублікування актів законодавства	
1.12	чи є проєкт акта логічно послідовним з точки зору викладу тексту акта	
1.13	чи дотримано вимог щодо взаємозв'язку нормативних положень та структури проєкту акта	ні
1.14	чи дотримано вимог щодо належної ясності викладу, точності, лаконічності та доступності мови проєкту акта	ні
1.15	чи дотримано вимог щодо неприпустимості в проєкті акта суперечності смислового плану	
1.16	чи дотримано вимог щодо термінології нормативно-правового акта	

1.17	чи дотримано вимог стосовно стилю і викладу тексту проєкту	
1.18	чи дотримано вимог щодо правил застосування слів іноземного походження	
1.19	чи дотримано вимог щодо відсутності в проєкті акта значної кількості винятків із загальних правил	
1.20	чи дотримано інших вимог нормопроектувальної техніки	ні

Обґрунтування зазначених невідповідностей (неузгодженостей):

№ з/п	Положення проєкту акта	Обґрунтування невідповідності (неузгодженості)	Пропозиція щодо усунення невідповідностей (неузгодженостей)
1 (1.14)	Частиною другою статті 15 Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» в редакції проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» щодо адміністративної процедури» (далі – проєкт Закону) пропонується передбачити, що юридична особа <i>може бути</i> зареєстрована Установою як організація колективного управління, якщо вона відповідає таким вимогам: ... (далі по тексту наводиться вичерпний перелік таких вимог)	Вживання у запропонованому контексті юридично невизначеного формулювання « <i>може бути</i> », яке за своїм лексичним значенням має диспозитивний характер, є недоцільним з огляду на наявність вичерпних умов, за яких юридична особа <i>реєструється</i> Установою як організація колективного управління, а словосполучення « <i>може бути</i> » фактично дозволяє Установі діяти на власний розсуд при прийнятті відповідного рішення, не забезпечує дотримання принципу юридичної визначеності, складовими якого є, зокрема, ясність та чіткість правової норми	Частина друга статті 15 у редакції проєкту Закону потребує редакційного доопрацювання з урахуванням наведеного

2 (1.13)	<p>Відповідно до абзацу першого частини п'ятої статті 15 у редакції проекту Закону Установа розглядає адміністративну справу щодо реєстрації юридичної особи як організації колективного управління та приймає рішення про реєстрацію організації колективного управління або рішення про відмову у реєстрації юридичної особи як організації колективного управління, <i>яке набирає чинність з дати прийняття.</i></p> <p>Згідно з абзацом першим частини сьомої статті 15 (у редакції проекту Закону) рішення Установи про реєстрацію організації колективного управління або рішення Установи про відмову у реєстрації організації колективного управління <i>набирають чинності з дати їх прийняття та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Установи</i></p>	<p>Нормативно-правовий акт не має містити дублюючих норм права. Зазначені положення проекту Закону є тотожними за змістом в частині визначення моменту набрання чинності відповідним рішенням.</p> <p>Крім того, слово «вебсайт» у тексті проекту Закону містить граматичну помилку</p>	<p>Абзац перший частини п'ятої статті 15 у редакції проекту Закону потребує доопрацювання з урахуванням наведеного</p>
3 (1.7)	<p>Абзацом другим частини п'ятої, частиною шостою статті 15 у редакції проекту Закону пропонується визначити, що підставами для рішення про відмову у реєстрації юридичної особи як організації колективного управління є: 1) невідповідність вимогам частини другої цієї статті; 2) подання документів, що містять недостовірні відомості;</p>	<p>Проектом Закону не передбачена можливість оскарження рішення про реєстрацію юридичної особи як організації колективного управління.</p> <p>У зв'язку із зазначеним, на нашу думку, запропоноване проектом Закону не в повній мірі враховує положення Закону України «Про адміністративну процедуру» (далі – Закон про АПУ), оскільки відповідно до статті 17 Закону про АПУ, яка розкриває зміст принципу гарантування права особи на участь в адміністративному провадженні,</p>	<p>Стаття 15 у редакції проекту Закону потребує доопрацювання з урахуванням наведеного</p>

	<p>3) <i>невідповідність статуту вимогам законодавства.</i></p> <p><i>Скарги на рішення про відмову у реєстрації юридичної особи як організації колективного управління, а також на дії або бездіяльність Установи під час розгляду або вирішення адміністративної справи щодо реєстрації юридичної особи як організації колективного управління розглядаються відповідно до Закону України «Про адміністративну процедуру»</i></p>	<p>особа має право бути заслуханою адміністративним органом, надавши пояснення та/або заперечення у визначеній законом формі до прийняття адміністративного акта, який може негативно вплинути на право, свободу чи законний інтерес особи.</p> <p>Відповідно до положень статті 27 Закону про АПУ учасником адміністративного провадження є, зокрема, інша особа, на право, свободу чи законний інтерес якої негативно впливає або може вплинути адміністративний акт (<i>заінтересована особа</i>).</p> <p>Право на адміністративне оскарження відповідно до Закону про АПУ має особа, яка вважає, що, зокрема, <i>прийнятим адміністративним актом</i> чи його виконанням порушено або може бути порушено її право, свобода чи законний інтерес (частина перша статті 78 Закону про АПУ).</p> <p>Крім того, визначення однією з підстав для відмови у реєстрації організації колективного управління невідповідності її статуту <i>вимогам законодавства</i> потребує уточнення щодо таких вимог саме як до організації колективного управління</p>	
4 (1.14)	<p>Відповідно до абзацу першого частини восьмої статті 16 у редакції проекту Закону заява про акредитацію організації колективного управління та додані до неї відомості і документи подаються до Установи. Заява про акредитацію організації колективного управління подається у письмовій формі</p>	<p>Поняття «письмової» форми документа охоплює фіксування тексту як на папері, так і викладення у формі електронного документа.</p> <p>Враховуючи викладене, пропонуване проектом Закону не надає чіткого розуміння, в якій формі може подаватися заява про акредитацію організації колективного управління (паперовій та/або електронній)</p>	<p>Абзац перший частини восьмої статті 16 у редакції проекту Закону потребує доопрацювання з урахуванням наведеного</p>

<p>5 (1.14, 1.7)</p>	<p>Відповідно до частини дев'ятої статті 16 у редакції проєкту Закону за результатами конкурсу на визначення акредитованої організації колективного управління комісія з акредитації приймає рішення про акредитацію організації колективного управління у відповідній сфері, яке набирає чинності з дня його оприлюднення на офіційному веб-сайті Установи.</p> <p>Установа надсилає копію рішення акредитованій організації колективного управління у спосіб, зазначений нею у заяві про акредитацію</p>	<p>Відповідно до частини першої статті 2 Закону про АПУ адміністративним актом є рішення або юридично значуща дія індивідуального характеру, прийняте (вчинена) адміністративним органом для вирішення конкретної справи та спрямоване (спрямована) на набуття, зміну, припинення чи реалізацію прав та/або обов'язків окремої особи (осіб).</p> <p>Адміністративним органом є орган виконавчої влади, орган влади Автономної Республіки Крим, орган місцевого самоврядування, їх посадова особа, інший суб'єкт, який відповідно до закону уповноважений здійснювати функції публічної адміністрації.</p> <p>Проєктом Закону пропонується передбачити, що заява про акредитацію організації колективного управління та додані до неї відомості і документи подаються до Установи.</p> <p>Водночас рішення про акредитацію організації колективного управління приймає комісія з акредитації, а Установа (Мінекономіки) лише оприлюднює його на вебсайті та надсилає заявнику.</p> <p>Відповідно до Положення про комісію з акредитації організацій колективного управління, затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 18 вересня 2020 року № 1827, комісія є постійно діючим колегіальним консультативно-дорадчим органом Мінекономіки.</p> <p>За своєю правовою природою консультативно-дорадчі органи є допоміжними органами, діяльність яких повинна спрямовуватися на поглиблене та всебічне вивчення проблемних питань, що виникають у</p>	<p>Частина дев'ята статті 16 у редакції проєкту Закону потребує доопрацювання з урахуванням наведеного.</p> <p>З огляду на зазначене, частина 7 статті 25 у редакції проєкту Закону також потребує перегляду в частині повноважень комісії з акредитації та Установи щодо вирішення питання стосовно відкликання рішення про акредитацію</p>
------------------------------	--	--	--

		<p>діяльності органу, який їх створив, подання за результатами такого вивчення своїх пропозицій (рекомендацій, рішень) до відповідного органу, які у подальшому можуть бути затверджені відповідним актом органу, який їх утворив.</p> <p>При цьому звертаємо увагу, що відповідно до чинної редакції статті 16 Закону прийняте рішення про акредитацію організації колективного управління <i>затверджується наказом Установи (Мінекономіки)</i>. Водночас проектом Закону вказане положення виключається</p>	
6 (1.14)	<p>Відповідно до підпункту другого пункту першого статті 19 в редакції проекту Закону відкликання рішення про реєстрацію організації колективного управління здійснюється у випадку, зокрема, <i>подання заяви організації колективного управління.</i></p> <p>Згідно з підпунктами першим, третім частини другої статті 19 в редакції проекту Закону відкликання рішення про акредитацію організації колективного управління здійснюється у випадку, зокрема: <i>подання заяви організації колективного управління; прийняття рішення, передбаченого частинами третьою або сьомою статті 25 цього Закону</i></p>	<p>У зазначених положеннях відсутнє уточнення, яка саме заява подається організацією колективного управління під час відкликання рішення про реєстрацію та рішення про акредитацію організації колективного управління.</p> <p>Також залишається нерозкритим питання щодо суб'єкта, уповноваженого приймати рішення, передбачене частинами третьою та сьомою статті 25 у редакції проекту Закону</p>	<p>Стаття 19 у редакції проекту Закону потребує доопрацювання з урахуванням наведеного</p>

<p>7 (1.3)</p>	<p>Відповідно до частин першої, третьої статті 25 у редакції проекту Закону Установа здійснює державний нагляд за діяльністю організацій колективного управління, шляхом отримання інформації, аналізу поданих документів та проведення позапланових заходів із здійснення державного нагляду.</p> <p>Виявлення під час здійснення позапланових заходів державного нагляду щодо організації колективного управління невідповідності вимогам цього Закону відомостей та документів, поданих до Установи для прийняття рішення про реєстрацію організації колективного управління, або прийняття рішення про акредитацію організації колективного управління, є підставою для відкликання рішення про реєстрацію організації колективного управління або відкликання рішення про акредитацію організації колективного управління відповідно</p>	<p>Правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, повноваження органів державного нагляду (контролю), їх посадових осіб і права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю) визначає Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі – Закон).</p> <p>Насамперед зауважуємо, що Закон використовує термін «державний нагляд (контроль)».</p> <p>За результатами аналізу проекту Закону можна дійти висновку, що запропонований державний нагляд за діяльністю організацій колективного управління містить відмінний підхід щодо здійснення державного нагляду (контролю), передбаченого Законом.</p> <p>Так, проектом Закону передбачається лише проведення позапланових заходів.</p> <p>При цьому чинною нормою статті 25 Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» встановлено, що <i>планові заходи державного нагляду щодо організацій колективного управління не проводяться</i>.</p> <p>Тоді як Закон встановлює, що заходами державного нагляду (контролю) є планові та позапланові заходи, які здійснюються у формі перевірок, ревізій, оглядів, обстежень та в інших формах, визначених законом (абзац третій статті 1).</p> <p>Тобто Законом передбачені планові та позапланові заходи державного нагляду (контролю), а також передбачені форми, в яких</p>	<p>Частини перша, третя статті 25 у редакції проекту Закону потребують доопрацювання з урахуванням наведеного</p>
--------------------	---	---	---

		<p>здійснюватимуться такі заходи.</p> <p>Крім того, пунктом 3 частини першої статті 1 Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав» у редакції проекту Закону встановлено, що Установа виконує функції здійснення <i>державного нагляду за діяльністю організацій колективного управління та застосування до них санкцій за порушення вимог законодавства у порядку, визначеному цим Законом.</i></p> <p>З огляду на наведене пропонуємо розглянути можливість внесення змін до статті 2 Закону щодо непоширення дії Закону на відносини, пов'язані зі здійсненням державного нагляду за діяльністю організацій колективного управління на рівні закону, або поширення його дії з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав»</p>	
--	--	---	--

Чек-лист 4

**Оцінка відповідності проекту Закону України
«Про внесення змін до Закону України «Про ефективне управління
майновими правами правовласників у сфері авторського права
і (або) суміжних прав» щодо адміністративної процедури» принципу
забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків**

Підсумкова оцінка: відсутня.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект акта законодавства:</i>	
1.1	відповідає міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та резолюціям міжнародних конференцій, міжнародних організацій, її органів	-
1.2	відповідає національному законодавству України у сфері забезпечення рівних прав	-

	та можливостей жінок і чоловіків	
1.3	внаслідок прийняття нормативно-правового акта неможливе в короткостроковій або довгостроковій перспективі погіршення/послаблення захисту прав жінок/чоловіків	-
1.4	при підготовці проекту акта законодавства зібрані та проаналізовані дані з розбивкою за статтю та віком	-
1.5	при підготовці проекту акта законодавства визначені та враховані потреби жінок і чоловіків, хлопчиків та дівчаток	-
1.6	не містить положень прямої або непрямой дискримінації, підбурювання або утиску на основі статі особи або групи осіб	-
1.7	забезпечує збалансовану участь та рівні можливості для жінок і чоловіків різних груп у виборчому процесі, прийнятті рішень на всіх рівнях, представленості у державних органах та органах місцевого самоврядування, політичній чи громадській діяльності	-
1.8	не містить положень, які можуть призвести до обмеження прав або можливостей жінок або чоловіків у соціально-економічній сфері, доступі до інфраструктури та послуг, зайнятості, праці та одержанні винагороди за неї, у сфері підприємництва та соціального захисту, громадянства, шлюбу, сімейних відносин, материнства і батьківства, охорони здоров'я тощо	-
1.9	позитивні дії мають правомірну об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на усунення юридичної/фактичної нерівності у можливостях жінок і чоловіків щодо реалізації прав і свобод	-

Чек-лист 5

Оцінка відповідності проекту міжнародного договору України, який пропонується схвалити (підписати) згідно з проектом акта законодавства, Конституції та законам України

Підсумкова оцінка: проект Закону не є проектом акта законодавства, яким пропонується схвалення (підписання) проекту міжнародного договору України.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект міжнародного договору України відповідає Конституції України</i>	
2	<i>Проект міжнародного договору України відповідає законам України</i>	
3	<i>Інше</i>	